

ШЫН

СЭКП-нің Тыва обкомунун болгаш Кызыл хооркомунун,
Тыва АССР-нің Дээди Сөвединин органы

1925 чыла
үндээлгетинге

1963 ч.
ЯНВАРЬ
17
ЧЕТВЕРГ
№ 14 (5418).

Өртөө 2 көп.

Курскинин механизаторларынын социалистиг хүлээл-
геги мындыг:

тракторларның, хөрзүн болбаазырадыр болгаш тараа
чажар машиналарның септелгезин март 1-ге чедир до-
зар;

тараа ажаап алыр, силостаар комбайннарның, жатка-
ларның болгаш тараа арыглаар машиналарның, а ол
ышкаш транспорт херекселдеринин септелгезин июнь 10-
га чедир дозар;

сөкля ажаап алыр комбайннарның септелгезин июль
20-ге чедир дозар.

Тыванын механизаторлары! Курскинин механизатор-
ларының үлгерин-биле чаксы тарылгага шынарлыг, эки
белеткенир, бар техниканы бедик будурүкчүдүг ажыглаар
дээш социалисттер чарышту улам калбаргылынар!

Часкы тарылгага үлгерилг белеткенир—хүнүн дай-
ынчы сорулгаларынын бирээзи болгаш бүгү колхозчу-
ларынын, совхозтар ажылчыларынын, бүгү механизатор-
ларынын нинти херээ.

СЕМИРТИЛГЕ— ХӨЙ ЭЫТТИ БЭЭР

Чеди чылдың дөртү чылы доо-
зулган. Бистин республиканын ка-
дээ ажил-агыйынын ажил-ишчиле-
ри партияның ХХП съездининин,
(СЭКП ТН-ның март болгаш ноябрь
Пленумарының төөгүдү шийтир-
лерин амыдыралга боттаандыр дээш
демисешпишпаан, эртен чылын мал
ажылынын продуктуларын күрүне-
ге сазар талазы-биле социалистиг
хүлээлгелерин алдарымы-биле күө-
сеткеш, ам чеди чылдың бешки чы-
лыңче кыришкенер.

Коммунизмнің материал-техниктиг
баазанын тургузарынын улуг херээ
дүгүдериңге төлөптиг салымыш-
кыны кирир төлөөдө, бо чылын
бистин республиканын колхозтары
болгаш совхозтары эртен чылдың
деннелиңден хөй продуктуну будур-
ер болгаш күрүнеге бээр. Чижээ,
эртен чылдың республика 18 муң
ажыг тонна эытти күрүнеге саткан
болза бо чылын 20 муң тонна чеди-
реринин сорулгасы саздынар турар.
Бо соруга чүгүл күөсеттир эвес,
харын ажыр күөсеттиреринин арга-
зы бисте бар.

Эт будурерин көүдөриңини ба-
за күрүне Мурнунга алган социали-
стиг хүлээлгенин хуусаа бетинде күө-
седиринин он чугуда кемелдеринин
бирээзи болза кышкы үеде мыйыс-
тыг бода малды азырап семиртири
болур. СЭКП обкомунуң бирөөрүнүн
болгаш Тыва АССР-нин Министрлер
Чөүдөлинин доктаалыңың баураар
алырга, бо кышын республиканын
колхозтарында, совхозтарында 1961
болгаш 1962 чылдарда төртүтүңен
11 муң 979 баштан эвээш эвес ор-
мыйыстыг бода малды семирти азы-
рап, дүрген чедиштир өстүрер жуур-
луг.

Херек кырында байдалды ап
көөрге, республиканын колхозтарында
болгаш совхозтарында бо чугу-
да айтырымге шоолуг кичээлгеи
саздынар турары тодаргай. Нинти
медээ-биле алырга, республика-
нын ажил-агыйларында 7262 баш
авык мыйыстыг бода малды азы-
ралда тургускан азы айткан пла-
нын чүгө 60,6 хузуу болур. Он
иштинде: Бий-Хем район 980 баш
малды семирти азыраар тургаш,
чүгө 300 ажыгын, Каа-Хем район
1670 баштын орнунга 940-н азы-
ралга тургускан. Тес-Хем район
болгаш Бий-Хемде «Халың» колхоз
биле «Өөк» совхоз мынчага чедир
семиртилгеге мал тургуспаан. Каа-
Хем районда «Бурнугаар», Ленин
аттыг колхозтар семиртилгеге тургу-
зар малының чүгө 25—26 хузуу,
Таңды районда «Злегес» совхоз—42
хузуу тургускан. Бо ажил-агый-
ларда янзы-бүрү мал чемиринин
курлары бар. А байдал чүгө мын-
дыгы дээ, оларның удуртчулары-
ның ажил-агыйжы өвезинде, мур-
накчы ардагарын ажылаарыңче
инициативни өвезинде деп таймыл-
бырлаза чогуур.

Таңдының «Тийделге» совхозунга
сиген, силостан аңгыда, концентрат-
тар болгаш саван-биле чеже-даа мал-
ды азырап болур. Ындыг турбуже,
совхоз 300 баш малды семирти
азыраар тургаш, ам чүгө 184 баш-
ты азыралда тургускан. Бо совхоз
малды семирти азыраарыңче кичээл-
геи салбаанынын уржу-биле эр-
кен чылын күрүнеге эыт дузаар
хүлээлгенин күөседиринге берге
байдалга таварып, чыл төнчүзүң-
де арай боорда саванкан болгай.

Кышкы үеде мыйыстыг бода мал-
ды семирти азыралга тургузары—
эыт будурерин көүдөриң, күрүнеге
өвөөш саныг мал-биле эки шынар-
лыг хөй эытти бээр база малдың
баш санын өстүреринге улуг ажык-
тыг болганы ол. Бо айтырымын хүн-
дүң чугуда херээ кыдыр тургус-
кан, бирги кварталда күрүнеге эыт
садар хүлээлгени күөседир—
РСФСР-нің Дээди Сөвединге бол-
гаш ажилчы чоннар депутаттары-
ның чөүдөриң Советтеринге март 3-те
болур сонгулда хүнүңге Тываның
көдөш ажил-агыйынын ажил-ишчи-
леринин бир чугуда белеткиг жу-
рашканы ол болур.

СЭТА-НЫҢ ДЫҢНАДЫ

Планеталар аразының «Марс-1» деп станциязы-биле ээлчеглиг ра-
дио харылааларын январьның 8-тен 15-не чедир кылган. Трансметрия
хемчазыларын чоруткан болгаш телеметриктиг информацияны алган.
Станция-биле харылаза кылгып турар үеде Черден аңаа чедир хемчээл 33
миллион 484 муң километр болган.

«Марс-1» деп, автоматтыг станция январьның 16-да 8 шаң турда
дараазында астрономиктиг координаттарлыг болур: дөрт үнери—6 шаң
22 минута, ийленери—36 градус 53 минута.

Ай санында 170 хуу

Улуг-Хем ыш-үлетүр ажил-агый-
ынын өт-херекселдер будурер че-
генде коммунист Б. Балашкин ууру-
кан чазаныкчылар бригаданы комму-
нисттиг күш-ажылды бригаданы деп
дээш демисешпишпаан, күш-ажыл-
чы бедик көргүзүлгелерин чедип ап
турар. Диванар болгаш чымак са-
дайлар будурерин тидирер талазы-би-
ле планиг онаалгаларын бригада ай
санында 170 хуу күөседип турар.
Продукциянын шынары бедик, ажил-
га үрей кылышкынар мырнай

Эртен чылдың республиканын
колхозтарында, совхозтарында мал-
дың бөдүүн, шыктыг болгаш кон-
центраттыг чемирни мурнуку чыл-
дардан хөй белеткетиңген. Ынчалза-
да малдың бөдүүн чемирни, ылан-
гыя шөлдөрдө хөй саваннар четче
ажылаттырмай турар. Улуг-Хем
районун «Найрал» совхозунун
Шаңчыда эгээртимес хөй саван-би-
ле болгаш концентрат аймак-биле
чеже-даа малды азырап болур, а ол
черге семиртилге баазаны тургузар
дээш сорулгаларын совхозтун удурт-
чуларынын ам-даа боттаандырып
турары томуңдатыг. Ам айтырыг
болза бар мал чемирин чөп ажы-
лап тургаш, бо чугуда айтырымы
чедишкениңгизтиг организаастарында.
Чамдык черлерде болуп турары ыш-
каш малды чүгө баш санын менди
кыш ажыраар дээш азыралга тур-
гузулуг, бау барымдаалар чорукту
соксаткан, хөй деңиз немердезин
алыр кылдыр семиртилгени эки ор-
ганизастар херек.

Бо дугайында мурнакчыларын
дуржулгазын чөп-чөргө неперерип
ажылаза чогуур. Ындыг мурнакчы-
лар бисте бар. Чижээ, Таңды райо-
нун «Революцияның чабыжы»
колхозтунуң кадарчызы П. Шведов
1961 чылда төртүтүңен чүс ажыг
казыраларын эртен чылдың дүрген
чедиштир семиртири-биле азыраар.
Дун-хунда баш бүртүтүңен ортук
деңиз немердези октябрь айда 1300
грамм, ноябрьда 902 грамм болган.
Ийи ай дүргүзүңда деңиз немердези
72 центнер болган. Азыралга тургу-
зарынын мурнула баш бүртүтүңен
ортук кирит деңизин 180 кг тур-
ган болгаш кыштаглаашкынын ал-
ды айларын эртен соода 340—
350 кг чедирер азы 160 ажыг
центнер немерде деңизин алыр деп
турар. Үлгерер ап болур тодаргай
чижек бо-дур.

Кышкы үеде малды план баураар
азырап семиртир айтырымын че-
дишкениңгизтиг организаастары бо чы-
лын күрүнеге эыт садар хүлээлгени,
ылангыя берги болгаш ийгиңгизтиг
кварталарың онаалдаларын күөседир-
гени кол рөзүдө ойнар. Ындыг
болгаш ажил-агый бүртүзү мыйыс-
тыг бода малды болдунар-ла шаа-би-
ле семиртир азыралга тургузары ту-
гула. Анык шарыкытарын, бутка-
жыктырын, улуг шарылары болгаш
чамдык брактан инектерин-да азы-
ралга үзүп тургузар, эки дуржулгалы
кадарчы ажаакчылар-биле ханды-
рар херек. Семиртилгеге тургус-
кан малдарынын ажаалда, чөмгерил-
генин шың организаастары, деңиз
немердезин кытаары, эки көргүзү-
лүг малчылары мактал-шаналга
кирири чүгүл. Бо айтырыг зоо-
ветнакчыларын дөрт хүлээлгени
болур.

Кышкы үеде мыйыстыг бода мал-
ды семирти азыралга тургузары—
эыт будурерин көүдөриң, күрүнеге
өвөөш саныг мал-биле эки шынар-
лыг хөй эытти бээр база малдың
баш санын өстүреринге улуг ажык-
тыг болганы ол. Бо айтырымын хүн-
дүң чугуда херээ кыдыр тургус-
кан, бирги кварталда күрүнеге эыт
садар хүлээлгени күөседир—
РСФСР-нің Дээди Сөвединге бол-
гаш ажилчы чоннар депутаттары-
ның чөүдөриң Советтеринге март 3-те
болур сонгулда хүнүңге Тываның
көдөш ажил-агыйынын ажил-ишчи-
леринин бир чугуда белеткиг жу-
рашканы ол болур.

Кышкы үеде мыйыстыг бода мал-
ды семирти азыралга тургузары—
эыт будурерин көүдөриң, күрүнеге
өвөөш саныг мал-биле эки шынар-
лыг хөй эытти бээр база малдың
баш санын өстүреринге улуг ажык-
тыг болганы ол. Бо айтырымын хүн-
дүң чугуда херээ кыдыр тургус-
кан, бирги кварталда күрүнеге эыт
садар хүлээлгени күөседир—
РСФСР-нің Дээди Сөвединге бол-
гаш ажилчы чоннар депутаттары-
ның чөүдөриң Советтеринге март 3-те
болур сонгулда хүнүңге Тываның
көдөш ажил-агыйынын ажил-ишчи-
леринин бир чугуда белеткиг жу-
рашканы ол болур.

РСФСР-нің Дээди Сөвединге соңгулда талазы-биле Төп соңгулда комиссиязының составын бадылаар дугайында РСФСР-нің Дээди Сөвединин Президиумунун Чарлыы

«РСФСР-нің Дээди Сөвединге соңгулда дугайында
Дүрүмүн» 36 болгаш 37 чүдөлгөни үндээлгөш,
РСФСР-нің Дээди Сөвединге соңгулда талазы-биле Төп
соңгулда комиссиязын хөй-нинти организаастарынын
болгаш ажилчы чоннар нинтиделдеринин төлөөлекчиле-
ринден дараазында составтыг кылдыр бадылаар:

Төп соңгулда комиссиязынын даргазы — Татьяна
Николаевна Николаева—Бүгү-эвилелдин Төп профес-
сионал эвилелдеринин чөүдөлиңден.

Төп соңгулда комиссиязынын даргазынын оралакчы-
зы—Вадим Аркадьевич Саюшев — Бүгү Эвилелдин
Ленинни Коммунист Аныктар Эвилелдин.

Төп соңгулда комиссиязынын секретары — Михаил
Арсентьевич Полевин—культура ажилдакчыларынын
профессионал эвилелдин.

Төп соңгулда комиссиязынын нежигүннери:

Николай Григорьевич Егорчев — Москва хоорай-
нын коммунист организаастарынын;

Георгий Иванович Попов—Ленинград хоорайны
коммунист организаастарынын;

Владимир Александрович Серов—РСФСР-нин чүрү-
чүл эвилелдин;

Андрей Григорьевич Николаев—ССРЭ-нин ДОСААФ
нинтиделдин;

Евгения Михайловна Нозенко—Краснодар крайнын
Кубань көдөш ажил-агый институтунуң студентилерин-
ден, профессорларындын болгаш башкыларындын;

Георгий Николаевич Балакин—Приморск крайнын
үлетпүрүңга коммунист организаастарынын;

Ирина Александровна Долгова—Волгоград областын
Новоанинск будурүлгө колхоз-совхоз эргелелинин
«Деминский» көдөш ажил-агый артелинин колхозчула-
рынын;

Дмитрий Петрович Горин—Воронеж областын Сем-
илдус будурүлгө колхоз-совхоз эргелелинин «Под-
родное» көдөш ажил-агый артелинин колхозчуларын-
дын;

Анатолий Петрович Копачев—Новосибирск областын
Новосибирск машина туудушкунунуң заводунуң ажил-
чыларынын, инженер-техниктиг ажилдакчыларынын
болгаш албан-жаакчыларынын;

Иван Семенович Дыбов—Свердловск областын Пер-
воуральсктин чач хоораз заводунуң ажилчыларынын,
инженер-техниктиг ажилдакчыларынын болгаш албан-
жаакчыларынын;

Рустем Мусавич Гайсин—Башкар АССР-ини «Баш-
востокнефтепереработка» трестинин Калтасинск конторазы-
нын;

Тыва АССР-нің Дээди Сөвединин Президиумунда

Тыва АССР-нің ажилчы чоннар депутаттары-
нын район, хоорай, көдөш болгаш суур Со-
веттеринге сонгулда дугайында Дүрүмүн Тыва
АССР-нің Дээди Сөвединин Президиуму бады-
лаан.

Партияның Каа-Хем район конфе-
ренциязынын киржикчилери будур-
үлгө дугайын кол чугулашкан. СЭКП-
ның ХХП съездининин, СЭКП
ТН-ның ноябрь Пленумунун төөгүдү
шийтирлерин амыдыралга боттаандыр
дээш, районунуң коммунисттеринин,
бүгү ажилчы чоннары карак кызыл
алган.

Ындыг-даа болза, чөп ажылын
хөгүдериңге четпестер болгаш часты-
рылгалар баа бар болган. Кижээ
ажыл-агый култураларынын дүжү-
дү районда чазыс хевээр. Район-
га дүжүт нинти-биле гадан 1962
чылда 12,9 центнер болгаш турда,
«Совет Тыва» колхозка чүгө 9,2
центнер болган. Он кол чылдагыны
болза, эртен чылын бо колхоз тара-
нын чартымындан хөйүн чазын андар-
ган черге тараан. Бо чазын районунуң
колхозтары 20 ажыг муң сектар
черин чазын ууар андарар.

Кеңир чылдың бедик дүжүдү дээш
демисели амыдаштан чорудар херек.
Ындыг-даа болза районунуң
ажыл-агыйларынын хөй уруузуңда
чаксы тарылгага белеткел оожум
темп-биле чоруп турар. Урусин
уруукунуунуң планы районда 94,4
хуу күөсеттиңген, оон 69 хуузуң
арылган, тус черини чөмөшчидил-
гелерин тарылга шадеринге өөрт-
пейти турар. Техника септелгези ба-
за оожум чоруп турар. Бо чорукка
конференциянын киржикчилери дүр-
түн баураар дүвүрөөш. Бар техника-
ларын бедик будурүкчүдүг, шың ажы-
лаарына белеткелди кадрлар херек,
механизатор кадрлар тергелгенин
турар. Механизаторлар белеткенин
районунуң колхозтарында ам-даа бау-
рар организаастан чорутпаан. «Ком-

нын ажилчыларынын, инженер-техниктиг ажилда-
кчыларынын болгаш албан-жаакчыларынын;
Ирина Артемьевна Алексеева—Бурат АССР-нин ме-
дицина ажилдакчыларынын профессионал организа-
циязынын;

Халипат Абдурашидовна Мансурова—Дагестан АССР-
инин чырыдышкың, дээди школалар болгаш артем-
алар черлеринин ажилдакчыларынын профессионал ор-
ганизациязынын;

Рая Лукмановна Теунова—Кабардин-Балкар АССР-
инин аш-чөм үлетпүрүңүн ажилчыларынын профес-
сионал организаастарынын;

Иван Мутаевич Макашов—Калмык АССР-инин Кур-
чөп будурүлгө колхоз-совхоз эргелелинин «Родина»
көдөш ажил-агый артелинин колхозчуларынын;

Михаил Андреевич Андреев—Карад АССР-инин Оло-
нек ыш ажил-агый черинин ажилчыларынын, ин-
женер-техниктиг ажилдакчыларынын болгаш албан-
жаакчыларынын;

Михаил Николаевич Лихачев—Бөми АССР-инин «Вор-
кутуголь» комбинатынын № 17 шахтазынын ажил-
чыларынын, инженер-техниктиг ажилдакчыларынын
болгаш албан-жаакчыларынын;

Манефа Моисеевна Енузова—Марий АССР-инин Гор-
номарийск будурүлгө колхоз-совхоз эргелелинин Ча-
паев аттыг көдөш ажил-агый артелинин колхозчула-
рынын;

Александра Андреевна Волгина—Мордва АССР-инин
Рузевск будурүлгө колхоз-совхоз эргелелинин «Крас-
ное Сельцо» совхозунуң ажилчыларынын болгаш
албан-жаакчыларынын;

Тамара Харитоновна Нариева—Сонгу-Осетин АССР-
инин культура ажилдакчыларынын профессионал ор-
ганизациязынын;

Мафуса Каримовна Мансурова—Татар АССР-инин
Казаньның ужуру чүдү институтунуң студентилерин-
ден, профессорларындын болгаш башкыларындын;

Шулуу Давяевич Куулар—Тыва АССР-инин Чөп-
Хемчик районун «Большевик» көдөш ажил-агый ар-
телинин колхозчуларынын;

Зоя Павловна Вахрушева—Умтур АССР-инин Иже-
вск механиктиг заводунуң ажилчыларынын, инженер-
техниктиг ажилдакчыларынын болгаш албан-жаакчы-
ларынын;

Гапур Вагапович Шамиев—Чечен Ингуш АССР-инин
нефть болгаш химия үлетпүрүңүн ажилдакчыларынын
профессионал организаастарынын;

Иван Ильич Мешков—Чуваш АССР-инин Цивильск
будурүлгө колхоз-совхоз эргелелинин коммунист ор-
ганизациязынын;

Андрей Иванович Михеев—Бүгү-эвилелдин Ленинни
Коммунист аныктар Эвилелинин Якут область ор-
ганизациязынын.

РСФСР-нің Дээди Сөвединин Президиумунуң
Даргазы Н. ИГНАТОВ.

РСФСР-нің Дээди Сөвединин Президиумунуң
Секретары С. ОРЛОВ.

Москва, 1963 чылдың январь 15.

Ажыл-ишчи белек

ИШКИН. (Телефон-биле). «Сүт-
Хал» совхозтун Ишкин салбырынин
малчылары РСФСР-нің Дээди Со-
вединге болгаш чөп-чөп Советтеринге
сонгулда хүнүңге күш-ажылчы бе-
леткиг ужураш дээш чарышту
улам калбаргып турар. Салбырын
шөп малы ийи бригадаларга быжыг-
лаштырган, менди болгаш хур кыш-
тапкан турар.

Коммунист эш Чимит-Доржуңуң
удуртканы Соорда бригадыннын хөй
оолдап эгелөөш. Мал чөмчөп кура-
лынын тургузулуг, кышкы калмааны
эки чымылган, ажаалда-хайгаараче

кичээлгенин улгаттырганында баш-
тайгы төрөө чүс ажыг койнуң ху-
рагаы шунту бар, эки доругуп ту-
рар.

Эртен чылдын төрөөн чүс койга
онааштыр 103 хураганын менди
өстүргөн, тыва хөй бургузунен 2500
грамм дүктү кырып алган. Ондар
Доржуңуң кодан хөй дүр. Эш Каа-
оолдун кадарган хөй база күсүк хө-
вөөр. Ажыл-ишке үлгерилг малчы-
нары Соор бригаданын хөйүн
илерепин болур.

Хөй ажалынын Шеледе бот-ору-
га-чарылгалыг бригаданында оло-
дашкын база түдүктөөш. Сонгулда
хүнүңге күш-ажылчы белеткиг ужу-
ражыры дээш ажил-иш бүгү черле-
де хайныккан. Бригадир эш Сандай-
дилге ажилын калбаргышпаан,
ажыл-херекти билдинг башкарып
турар.

Шээр мал бригадаларында чөп ту-
дулга улам-на немердеп турар. Ам-
гы кылып турары мында чунар ба-
жыл, кызыл булуң удаас база
ажылаага кирер. Будурүлгө тууду-
раларында аңгыда, бо чылын малчы-
нарга 10 чуртулгага бажынарын
немердеп турар.

Сүт-бараан фермазында өсөлү
хүнүңге чедир 22 инек төрөөш, бы-
ззалар шунту менди. Эки чөмгерип,
ажаап турарында хунде тыва инек-
терин сүдү үш килограммдан кы-
дулавайн турар. Коллектив амгы үе-
де «сочка» аппарат тургузар ка-
жаанын туудуң чедишкениңгизтиг
чорудуп турар. Бир урга 16 инек саар
ол аппаратты сонгулда хүнүңге ту-
куштур доозуп, ажылаага кирер
соруга саздырган.

Чөөн-Хемчикте

ЧАДАНА. (Телефон-биле). Чө-
р Советтеринин сонгулдагына бе-
леткел ажилдары Чөөн-Хемчикте
кабарган. Район Советинин сонгулда
талазы-биле районунуң сонгулда ко-
миссиязынын составына ажилчы
чоннар боттарынын төлөөлекчилерин
депштиктеген. «Сүт-Хал» совхозтун
ажылчы аныктары боттарынын
ияити хуралига чымылган, комис-
сиянын составына совхозта комсо-
мол комитетинин секретары эш Мон-
гул Арсланович Хемер-оолду деп-
штиктеген.

Райкукомунуң сан килдизинин
коллективни районунуң сонгулда ко-
миссиязынга ук квалитетин эргелек-
чези Антонина Николаевна Калма-
кованы депштикте. Районунуң ажилчы
чоннары сонгулдагы район комис-
сияныга боттарынын үстүңде ыш-
каш өскө-даа төлөөлекчилерин деп-
штиктеген.

Кызылдың № 2 АТК-эвинин коллективинин эртен чылдың дөртүк квар-
талында калбарган социалистиг чарышту бирги черин чөмөшчидилеринин
Афанасий Пастухов удурткан коммунист күш-ажылчы деп ат дээш де-
мисеңиң турар бригаданың чаалап алган. Ол бригаданың коммунист чөм-
чөп Советтеринге сонгулдага алдар болдуларга социалистиг чарышка
киришпешпаан, бо чылдың бирги кварталында коллективке калбарган чарыш-
тыг тилекчилер болурун хүлээлгенин. Бригада кеңигүүн комсомолчу
калаачи И. Аристов сонгулдага төлөптиг ужураш дээш хуула, белеткел
хүлээлгелерин алган. Айларын планиг онаалгаларын ол 180 хуула
куду эвес күөседирин болгаш кыпар-чаар материалдарын 15 хуу кампа-
лазын чедип алырын хүлээлгени.

Чолаачи Аристов будурүлгөчү бедик көргүзүлгелерин чедип ап турары-
нда аңгыда, болуңду нинти билин бедиргелерге улуг кичээлгенин улаан-
дыр турар. Ол ам ажилын аныктарыңгизтиг кезээки школанын 10-гу
класында чедишкениңгизтиг өөренип турар.

ЧУРУКТА: чолаачи И. Аристов.

Сөзү Д. Сармыкайым.
Фото С. Феоктистовтуу.

Будурүлгө—кол

Варшаваны Совет Армияның хостанында бээр бөгүн 18 жыл болган. ЧУРУКТА: Польша Улус Республикаының кайсыалдында чаа бажыңдар. Фотозу М. СТОКОВТУУ. СЭТА-ның фотохроникасы.

КЫДАТТЫҢ ХОВУЛАРЫНДА

ПЕКИН. (СЭТА). Кыдаттың соңгу талаанын даан соок хүнер болгудан турар, чамдык мөжуларда хар эривез, кыш хевээр, а чурттуу муруну районнарында кыдын ажалыңдыр хову ажалыңды темпидерин бидиди, сугарымага тузун шапкын чорудуп турар.

Гуандун мөжу да бир мун хире тракторлар-биле болгаш 100 мун ажур аял, шари-биле чер алдыр турар. Чыгар тростинга, арахиста, дүжүттү болгаш еске-даа техниктиг культуларны тарып өстүрер районнарында кыдын ажалыңды темпидерин бидиди, сугарымага тузун шапкын чорудуп турар.

Кыдатта чыгар тростинга бугу-рер талазы-биле Гуандун бирги чер-

Тогода байдалга хамаарыштыр

ЛОНДОН. (СЭТА). Рейтер агентиледдин корреспондентиянын Кото-нудан (Дагомеа) дамчытканы-биле алырга, Тогога эргилде болган соонда тургускан «тура-халыкчы комитеттин» баштын Эммануэль Гбоджун туркта өзү байдалды болгаш кезектинин 8 шактан артыгында 6 шакта чедир комедант шагын тургускан дугайы Тогогуну радиоуун дамчыштыр чарлаан.

Эргилденин киржикчилери чуртта байдалды буруну-биле контролдан турар дээрин Гбоджова медеглезди. «Тура-халыкчы комитет» Тогогун бүгү чепектиг күштерин болгаш полицияны талашып тос килжиде тургустунган. Медеглезде медеглез турарында алырга, комитет эрге-чагырганы бодунун холунга левээр артырарын орадалашпайн, харын чаа чазакты тургузайн.

★ ★

ТОГО РЕСПУБЛИКА
(Тайылбыр)

Того Республика Барын Африкада, Гвинея мугулурунун эривинде, барын талада Гананын болгаш чоң талада Дагомеанын арасында турар, соңгу талазында Того болза Устүү Вольда-биле кызыгарлашкан. Тогогун девискээри — 57 муң дөрбелчин километр, чону — 1 миллион 500 муң хире кижиге.

Того — аграр чурт, экономикалык түрде көдө ажалы-агыга үндешилеттиген: дашаар үндүрерин-биле кофе, какао, хевен, ус палымын болгаш еске-даа культуларын тарып турар.

Того болза боксит, фосфорит болгаш марганец руда талазы-биле байла-даа болза, чуртта бодунун үнетпүрү чок, көдө ажалы-агы продукттарын ажалдап кылдыр талазы-биле уауу өвөс бугуругелер европа компанияларга хамаарыштыр турар.

Делегейки бирги дайыңнын мурунда Того болза Германиянын колонияды чоран. Оң даразында чурттуг девискээрин ийи кезек кылдыр чарган болган Англиянын база Франциянын башкарылыгына шилчидип берген турган. 1960 чылда Того хамаарышпас күүне болган. Тогогун чыгыс эвг партияны баштаган Сильванус Олимпону чоруду болган болушунга чедир күрүнеңиң болгаш чазактың баштын турган.

Эң салдарлыг болган оппозициялык партиялар болза «Любенто» биле Тогогун чонуңу демократыг эвеледи болуп турар. Ол партиялар Сильванус Олимпону чоруду турган политикалык шүгүчүдөп, чурттуң экономикалык болгаш соода үндешилерин өң дүргө эвг тургузарынын эргежок чугулазын тепег турганнар.

Эң салдарлыг болган оппозициялык партиялар болза «Любенто» биле Тогогун чонуңу демократыг эвеледи болуп турар. Ол партиялар Сильванус Олимпону чоруду турган политикалык шүгүчүдөп, чурттуң экономикалык болгаш соода үндешилерин өң дүргө эвг тургузарынын эргежок чугулазын тепег турганнар.

★ ★

ТОГО РЕСПУБЛИКА
(Тайылбыр)

Того Республика Барын Африкада, Гвинея мугулурунун эривинде, барын талада Гананын болгаш чоң талада Дагомеанын арасында турар, соңгу талазында Того болза Устүү Вольда-биле кызыгарлашкан. Тогогун девискээри — 57 муң дөрбелчин километр, чону — 1 миллион 500 муң хире кижиге.

Того — аграр чурт, экономикалык түрде көдө ажалы-агыга үндешилеттиген: дашаар үндүрерин-биле кофе, какао, хевен, ус палымын болгаш еске-даа культуларын тарып турар.

Делегейки бирги дайыңнын мурунда Того болза Германиянын колонияды чоран. Оң даразында чурттуг девискээрин ийи кезек кылдыр чарган болган Англиянын база Франциянын башкарылыгына шилчидип берген турган. 1960 чылда Того хамаарышпас күүне болган. Тогогун чыгыс эвг партияны баштаган Сильванус Олимпону чоруду болган болушунга чедир күрүнеңиң болгаш чазактың баштын турган.

Эң салдарлыг болган оппозициялык партиялар болза «Любенто» биле Тогогун чонуңу демократыг эвеледи болуп турар. Ол партиялар Сильванус Олимпону чоруду турган политикалык шүгүчүдөп, чурттуң экономикалык болгаш соода үндешилерин өң дүргө эвг тургузарынын эргежок чугулазын тепег турганнар.

ДЕЛИДЕН ДЫҢНАДЫГ

ДЕЛИ. (СЭТА). Бөлүгөмишишинерде киришпейн турар алды чурттарың Колумбога болган конференциянын төлөөчилери-биле премьер-министр Нерунун индийкада кызыгаар маргылаазын тайың аялап шийтирилээр айтырыгын талазы-биле чугулажышкынарнын доозулганы-биле халбаштыр аңаа дыңнадыгы парлал үндүргөн. Цейлонун, НАР-нын болгаш Гананың төлөөчилерин ууртукчулары Индиянын чазаның дилзаны-биле Колумбога болган конференциянын саналдарының тодаргай тайылбырлаашкынын кылганнар деп, дыңнадыгда медеглез турар.

Дыңнадыгда чугулап турары болза: «Нармбога болган конференциянын киржикчилери чурттарын эгелечи чоруунга Индиянын чазаз байыр чедирин турар болгаш ол конференциянын саналдарын база аларнын талазы-биле тайылбырлады индий парламентиниң чоңотк болур сессиясынга көөрү-биле дамчыды бээр дээрин үш төлөөчилерин ууртукчуларың Индиянын премьер-министри дыңнаткан. Ол саналдарын индий парламентке чугулажып киргеннин соонда Колумбо конференциянын саналдарыңа чогуур харыны Индия бээр».

Акша хааржаа курулган

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). «Батанганың национал банкының» акша шыгжаар демир хааржаатарыңа чыткан каш чүс-чүс миллион койго Франк дээр акшаның чиде бергеня Юнайтед Пресс Интернейшл агентилед чогуур үндешилерин барымдалааш, дыңнаткан. КНО-нуң банкыны контролдарын боттарының холунга алган дүжүмттери демир хааржаатарың куруг болганын билип каан соонда доран-на ол дугайы билдине берген.

Акшаның канчап барганы ам дээрине элдертиңмез. Ындыг болзада эрткен неделяда Элизабетвилден Чомбениң чоруп турганының үзүндө оң «сүжүг аңаа эвөс уулу болган» дээрин ЮИИ агентилед медеглезди. КНО-нуң кижилериниң бодун турары-биле алырга, Чомбениң ам бээр деп турары болзевиде (Катанга) ол акшаны алпарган боор деп ЮИИ агентилед айткан.

Чомбе Колвезиде

ЛОНДОН. (СЭТА). Рейтер агентиледдин корреспондентиянын, ылаштыр барымдаларга үндешилер, Элизабетвилден дамчытканы болза, Чомбе Илоалан Солвезиде (Соңгу Родезия) чоруп деп турганын хевенден соксаткан, Колвезиде чиде берген.

Катанганың чарыдарыңкыларының баштынның сөгүтү «челентия» болзев болуп турары билдингир болгон.

ЧААНОМНАР

Тываның ном үндүрер чери тыва болгаш орус дылда элэн каш номнарын парлал үндүргөн.

1962 чылдың ноябрь 19-та СЭКП ТК-ның Пленумунга Н. С. Хрущевтун «СССР-НИИ ЭКОНОМИКАЗЫНЫҢ ХӨГЖҮЛДЕЗИ БОЛГАШ УЛУС АЖЫЛ-АГЫ-ИЙГАН ПАРТИЯЖИ УДУРУТУЛГАНЫҢ ДУГАЙЫНДА» илеткелин брошюра кылдыр массалыг тираж-биле парлал үндүргөн. Чурттуң улус ажалы-агыңа ууртулганы улам ийди экижидерин партияның бирги чериниң болгаш эң чутула согуларарының бирээзи кылдыр XXII съезд ийди үндүргөн. Ылаңгыя коммунизмин калбаа-биле тургузарының байдалдарында улаштурун, тузугу, көдөз ажалы-агың ууртурунга чаа, эң бедик негелделерин салып турар. Партияның ноябрь Пленумунд шийтирилген амдыралга ботталдыр харекке бо чутула документ болза, бүгү совет кижилерге мышкаш, бистид республиканың партия, совет болгаш ажалы-агың ахтыңгиде, эң ылаңгыя пропагандагерге болгаш агитаторларын ажалыңа чутула чечесек болур.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

Мурнакчы дуржулганың негелдери талазы-биле мооң аадаана номнар үндүргөн.

ЮРИЙ ЕРЕМИН, «КУКАРИНЧИЛЕРНИ БРИГАДАЗЫ». Бо брошюрада Кызылдың автосетелге заводунда коммунисттиг күш-ажалыңды тургустунганын билдирген. Биринчи эки үрү-түндөлдү күш-ажалыңды чедилешкенин автор чугулап турар.

Оң бригадазы баштай өрт килжиде тургустунган. Соолвээрлер бригаданың бешки кезигуур кылдыр амык уруг Раиса Тришканеваны кирип алган. Эш-өрүүнүң дууламчызы-биле Раиса машиналык кезектери канчап септен, катал тургузул ал, бригаданың ажалы-чорудулазынга оң иленкейлиг кирип турарын автор тодаргай бижип турар. Бо брошюра орус дылда, очерк хевирлиг кылдыр бижиттинген.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.

«ДЕЛЕГЕЙНИҢ АМГЫ БАЙДАЛЫ БОЛГАШ СОВЕТ ЭВИДЕЛИНИҢ ДАШТЫКЫ» ПОЛИТИКАЗЫ деп, 1962 чылдың декабрь 12-де СССР-ий Дээзи Советиниң ийги сессиясынга Н. С. Хрущевтун илеткелин тускай ном кылдыр парлалан. Н. С. Хрущевтун чугаазы бүгү кижиге төредегизе эң чутула документ болур берген. «Бүгү делегейниң эрге-ажыктарыңа халбашкан Н. С. Хрущевтун илеткелин өрөөниң кирпизилер» деп, делегейниң хой азымдыларында бижип турар.